

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว
เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

*****

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว เป็นหน่วยงานตามมาตรการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติ การควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อ วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานของรัฐ ตามหลักเกณฑ์นี้และให้ใช้หลักเกณฑ์นี้ในการประเมินผลการควบคุมภายในสำหรับปีสิ้นสุด วันที่ ๓๐ กันยายน เป็นต้นไป อันมีผลทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ซึ่งเป็นหน่วยงานตรวจรับต้องจัดวางระบบการควบคุมภายในเป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติ การควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน การใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง การทุจริต ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายซึ่งรวมถึงระเบียบปฏิบัติอื่นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ใช้เป็นแนวทางในการควบคุมการปฏิบัติราชการต่อไป

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(ลงชื่อ)

(นายสมชาย สงรัมย์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว
อำเภอรัชฎา จังหวัดตรัง

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาดันต่อที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นเจตจำนงขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว มีส่วนร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว โดยคัดเลือกกระบวนการงาน จำนวน ๑ กระบวนการ ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

๕ มกราคม ๒๕๖๖

สารบัญ

หน้า

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความหมาย ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matix)
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)
๕. แผนบริหารความเสี่ยง

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑) ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวที่มีประสิทธิภาพ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ด้านความเสี่ยงในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน การดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือ ประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขอ อนุมัติ หรือขออนุญาตต่าง ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด		✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

■ สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

■ สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวัง
ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

■ สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายฝ่าย
ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม

■ สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องกับผู้
บุคคลภายนอกที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทน อื่น ในการขออนุมัติ หรือขออนุญาตต่าง ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงาน/กำกับดูแล/พันธมิตร/
เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับรุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงาน/กำกับดูแล/พันธมิตร/
เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือ ประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขอ อนุมัติ หรือขออนุญาตต่าง ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด	๒	๓	๖

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขออนุมัติ หรือขออนุญาตต่าง ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด	๓	

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขออนุมัติ หรือขออนุญาตต่าง ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด	ดี		✓	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอรัญญา จังหวัดตรัง

การประเมินความเสี่ยง ใ้รองรับกรณีเกิดภาวะวิกฤตหรือกรณีสถานการณ์ฉุกเฉิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว บริเวณสำนักงาน หรือภายในของหน่วยงาน ประกอบด้วยเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

ความเสี่ยงจากการติดตามควบคุมภายใน ๒๒ กิจกรรม มีดังนี้

๑. กิจกรรมด้านการจัดทำงบประมาณ
๒. กิจกรรมด้านนโยบายและแผน
๓. กิจกรรมด้านงานกฎหมายและคดี
๔. กิจกรรมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕. กิจกรรมด้านงานบุคคล
๖. กิจกรรมการป้องกันและช่วยเหลือประชาชนจากภัยโรคติดต่อ
๗. กิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา
๘. กิจกรรมงานด้านการเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๙. กิจกรรมด้านงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
๑๐. กิจกรรมกิจกรรมปกป้องเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความปรองดองสมานฉันท์
๑๑. กิจกรรมการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ/ผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาส
๑๒. กิจกรรมการลดปัญหาภาวะโลกร้อน
๑๓. กิจกรรมด้านงานสารบรรณ
๑๔. กิจกรรมด้านการพัฒนาและจัดเก็บรายได้
๑๕. กิจกรรมด้านการเงินและบัญชี
๑๖. กิจกรรมด้านงานทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ
๑๗. กิจกรรมการตรวจฎีกาก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงินงบประมาณ
๑๘. กิจกรรมด้านการออกแบบและควบคุมอาคาร
๑๙. กิจกรรมด้านงานซ่อมแซมไฟฟ้า
๒๐. กิจกรรมด้านงานงบประมาณราคาก่อสร้าง
๒๑. กิจกรรมด้านระบบประปา
๒๒. กิจกรรมด้านการก่อสร้าง

การประเมินความเสี่ยง

จากกิจกรรมความเสี่ยงทั้ง ๒๒ กิจกรรม มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นตามช่วงเวลาี่ระบุไว้ในแผนการดำเนินงาน (กิจกรรม/โครงการ) ซึ่งอาจมีผลกระทบ ระดับความเสี่ยง ตามปัจจัยความเสี่ยงที่แตกต่างกัน แบ่งเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และน้อยมาก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวมีแนวทางการประเมินความเสี่ยง และภัยคุกคาม ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง
๑. ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low)	๑ - ๖	การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง / ยอมรับความเสี่ยง
๒. ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium)	๗ - ๑๒	การรับความเสี่ยงไว้เอง / ยอมรับความเสี่ยงแต่มีการควบคุมความเสี่ยง
๓. ระดับความเสี่ยงสูง (High)	๑๓ - ๑๘	การควบคุมความสูญเสีย / มีแผนลดความเสี่ยง
๔. ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๙ - ๒๕	ถ่ายโอนความเสี่ยง / มีแผนลดและประเมินซ้ำ

หน่วยงานได้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุความเสี่ยง ภัยคุกคามที่มีโอกาสเกิดในพื้นที่ปฏิบัติงาน โดยอาศัยแนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบต่อทรัพยากร ได้แก่

๑. ประชาสัมพันธ์รับโอน(ย้าย) และแจ้งตำแหน่งว่างให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้สรรหา และส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ

๒. ขออนุมัติกำหนดอัตรากำลังเพิ่ม

๓. จัดทำคำสั่งมอบหมายงานทั้งตำแหน่งที่มีคนครอง และที่ยังไม่มีคนครอง

๔. จัดการประชุมชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ทราบในรายละเอียด การดำเนินตามระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนด

๕. ควบคุม กำชับ กำกับดูแลให้ผู้รับผิดชอบในงานที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ศึกษา ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๖. ส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามคำสั่งมอบหมายงาน และตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ให้ได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดทักษะและมีความรู้ในการปฏิบัติงาน

๗. กำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติงานให้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อแสดงขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานเผยแพร่ให้บุคคลอื่นทราบ ซึ่งสามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานและการบริหาร

๘. จัดทำโครงการ/กิจกรรม ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ให้ภาคประชาชนได้รับรู้ระเบียบ/กฎหมาย และแนวทางการปฏิบัติที่เป็นหน้าที่ของภาคพลเมือง

๙. ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงและติดตามผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑๐. ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนการตรวจสอบภายใน และการติดตามผลการตรวจสอบภายใน